

sigtighed uden om alle de Stridsspørgsmaal, en nyere Tids Skoledebat havde rejst. Man indsaa, at Drøftelsen heraf endnu ikke var naaet saa vidt, at den almindelige Folkeskole kunde optage de i disse Spørgsmaal indeholdte ledende Principper og paa et saadant Grundlag vinde Forstaaelse og Tilslutning i Befolkningen. Dermed er det altsaa sagt, tykkes det mig, at man i 1899 gik uden om alle de egentlige Stridsspørgsmaal, det vil sige, man nøjedes den Gang og ved Tillæget i Fjor med en saare betydningsfuld ydre Reform af vor Folkeskole, medens man udsatte den tilsvarende indre Reform til bedre Tider. Fire Aar senere reformerede man imidlertid den højere Almenskole baade ind- og udvendig, løste alle Stridsspørgsmaal omtrent med det samme og satte denne reformerede højere Almenskole umiddelbart ovenpaa den kun halvt reformerede Folkeskole. Deri laa det betænkelige.

Under disse Forhold er det, at jeg finder det ønskeligt, at den hidtil bestaaende højere Elementarskole, som jeg for Nemheds og for Tydeligheds Skyld vil kalde den, for Fremtiden ogsaa faar Lov til at bestaa, saa den baade bliver fredet og støttet, om ikke for andet, saa for at den kan tjene som en Slags Normalskole eller Forsøgsskole, hvorfra der kan hentes Erfaringer, som kunne komme til Nytte ved en fremtidig indre Reform af den almindelige Folkeskole.

Jeg synes ikke, man derimod har Lov til at indvende, at nu, da man i Folkeskolen alene kan fyldestgøre alle de Fordringer, som kræves til Optagelse i den ny Mellem-skole, ere disse hidtilværende højere Elementarskoler blevne overflødige. Vi kunne vistnok alle være enige om, at man ogsaa med Børn mellem 6 og 11 Aar har andet og mere at gøre end just at forberede dem til Optagelse i Mellem-skolen. Der er saa meget andet at foretage sig med dem allerede i den Alder, og saa længe vi derfor ikke have den fuldkomne Folkeskole, synes jeg, det vilde være Synd at tilintetgøre eller dog at fortrædige de bestaaende højere Elementarskoler, som forsøge at yde noget udover, hvad Folkeskolen yder.

Jeg tillod mig forleden at fremdrage en Række administrative Handlinger af den højtærede Minister, som forekom mig at tyde paa, at Ministeren havde i Sinde at fortrædige den højere Elementarskole der, hvor han nogenlunde kunde faa Ram paa den. Jeg nævnte Ministerens Op-træden mod de saakaldte Adjunktsskoler

og mod de Forberedelsesskoler, som hidtil have været knyttede til de højere kommunale Almenskoler i Helsingør, Vejle, Fredericia og Kolding. Jeg troede at finde en sammenhængende Plan i Ministerens Optræden overfor disse forskellige Skoler, og jeg godtgjorde, at jeg ikke var ene om at finde en saadan Plan, men at en Skoleforfatter, en pædagogisk Forfatter, som var en Beundrer af den højtærede Minister som Skolereformator, havde fundet akkurat den samme Plan deri. Det var den Forfatter, som jeg den Gang citerede fra Kolding Folkeblad.

Den højtærede Minister har nu med Hensyn til de saakaldte Adjunktsskoler givet en Forklaring, som jeg maa erkende er for mig tilfredsstillende. Den højtærede Minister gjorde gældende, at det var urimeligt at lade disse Skoler beholde deres gratis Lokaler i Statens Skolebygninger og saaledes give dem afgørende Forspring i Konkurrencen med de rent private Forberedelsesskoler. Han fandt det endvidere uheldigt, at de statslønnede Lærere ved Siden af deres Gerning i Statsskolen havde et særligt privat Erhverv. Det er altsammen noget, som kan lade sig høre; jeg maa give Ministeren Ret i hans Betragtninger, jeg erklærer mig tilfreds dermed, for saa vidt der altsaa ikke ligger noget som helst andet der bagved, for saa vidt det er en ganske isoleret Fremgangsmaade af den højtærede Minister, noget der slet ikke hænger sammen med den ny Lov om højere Almenskoler, noget, som den højtærede Minister akkurat lige saa godt vilde have gjort, om den ny Lov ikke var kommen.

Mere betænkelig synes jeg derimod man maa være ved at høre den højtærede Minister fremstille de Forhandlinger, som han kalder det, som han har ført med de 4 Kommuner; jeg nys nævnedes, om Forholdene ved deres højere Almenskoler. Jeg kan særdeles godt forstaa den højtærede Ministers Begrundelse af sit Ønske om, at disse 4 kommunale Almenskoler skulle nedlægge deres Forberedelsesklasser, fordi Byraadene i disse 4 Byer ellers fristes til til at anvende, hvad de have tilovers, paa den højere Almenskole med dens Forberedelsesklasser alene, og derimod sætte Folkeskolen paa Sultekur. Jeg erkender, at det er en særdeles god Begrundelse i og for sig af Ministerens Ønsker, og jeg kan saa godt forstaa, at Ministeren udtaler disse Ønsker overfor de 4 Kommuner og gør en passende Indflydelse gældende for at faa dem til at tage Hensyn til hans